

GOD JUL OG GODT NYTT ÅR!

- TIL ALLE VÅRE TO - OG FIRBEINTE VENNER!

Midt i julestria har vi endelig gjort noe vi har tenkt på lenge, - nemlig å lage det første Nyhetsbrevet fra oss her på Hønefoss Dyrehospital! Vi har så mye på hjertet, som vi gjerne vil dele med våre to- og firbeinte pasienter. Nyhetsbrevet skal vi sende ut med jevnlig mellomrom, med informasjon om hva som skjer hos oss, litt nyttig informasjon relatert til de forskjellige årstider, litt "fag-stoff" som omhandler aktuelle sykdommer og problemer, - og også en liten solskinnshistorie om pasienter vi behandler her på klinikken fra tid til annen.

Altså, - litt av hvert om løst og fast som det er nyttig å vite om som dyreeier. Vi vil dessuten veldig gjerne ha innspill fra dere, - dersom det er spesielle ting dere gjerne vil lære mer om, eller noe dere vil dele med oss. Send oss en mail, så skal vi se hva vi får til ☺.

Siden det nå nærmer seg jula, med romjul og nyttårsfeiring, er det et tema som (dessverre..) er like aktuelt hvert år: Nyttårsraketter..... Derfor, - først en liten påminnelse om hvordan vi kan gjøre denne tiden best mulig for våre firbeinte venner:

NYTTÅRSRAKETTER OG ANGST

Nyttårsaftnen er en kveld mange av kjæledyra våre ikke ser frem til. Raketter lager et øredøvende bråk av smell, hyl og skumle lysglimt. Her er noen råd for hva du kan gjøre for å hjelpe dem gjennom kvelden - og romjula. Lydfobier er noe man kan jobbe med, og vi skal gi råd for hva du kan gjøre før neste nyttår for å forebygge problemene da!

1. La ikke hunden være alene hjemme.

Dette gjelder spesielt dersom hunden allerede har lydfobi, men husk på at dette også er noe som kan utvikle seg dersom hunden får en ubehagelig opplevelse når den er alene hjemme. Vær i nærheten selv, eller få noen som hunden er trygg på til å passe den dersom dere skal bort.

2. La hunden få mulighet til å gjemme seg, søke ly et sted/rom med mindre støy og lys. Ikke steng av det hunden anser som rømningsveier (men ikke slipp den ut, da den kan stikke av og gjemme seg ute og i verste fall bli påkjørt). Vil hunden legge seg bak sofaen, la den gjøre det!

3. Avled oppmerksomheten. Lek, gjør øvelser og aktiviser hunden, gi belønning.

4. Sett gjerne på lyd/musikk i huset som tar av for noe av lydene fra raketten.

5. **IKKE forsterk frykten** ved å trøste, vise bekymring. Forsøk å være upåvirket, og oppfør dere vanlig. Ved å trøste og vise at lydene også påvirker dere, forteller dere hunden indirekte at dette virkelig er noe farlig og noe å være redd for.

Medisiner

For mange hunder er de nevnte punkter nok, men for de hundene som har reell lydfobi, kan det være nødvendig med bruk av medisiner i tillegg.

Unngå rene sløvende medisiner. Hunden hører da like mye og er like redd, men er dopet ned så den ikke klarer å "stikke av" fra det den hører. Disse medisinene har vi dessverre brukt i alle år, men nyere studier viser at hundene egentlig har det verre ved bruk av disse. Hunden husker godt det den opplever, slik at den blir enda reddere neste gang den opplever skremmende lyder.

Hvis hunden er så redd at den trenger medisiner, bør man få **angstdempende medisiner** av dyrlegen. Disse er kun mildt sløvende, men demper angsten og fryktreaksjonen. De demper også korttidsminnet, slik at den ikke husker det skremmende den har opplevd.

Hvis dere tidligere har brukt sløvende medisiner, kan det tenkes at dere nå vil se at hunden viser mer redsel, og at situasjonen oppleves som verre. Men husk: dersom hunden viser redsel nå, - får den nå mulighet til å gjemme seg unna og glemme det etterpå. Med sløvende medisiner er den like redd, men er så sløvet i musklene at den ikke klarer å komme seg vekk. Tenk hvordan du selv ville hatt det!

For best effekt, bør dere gi medisinen i god tid før det smeller, og samtidig ta tak i rådene ovenfor.

Feromoner, DAP. Feromoner er duftstoffer som skilles ut av hunder med en beroligende effekt på deres atferd. Ved bruk av et syntetisk feromon, likt det som skilles ut av tisper like etter fødsel for å gi trygghet til valpene, dempes den generelle angsten til hunden i sitt hjemmemiljø. DAP ("feromoner på boks") settes inn i stikkkontakta og sørger for at duftstoffer brer seg i huset der hunden oppholder seg. DAP kan også fås som spray som kan brukes i bilen. DAP tas i bruk i god tid før nyttår, en slik boks holder ca 1 mnd. Man får kjøpt refill. DAP er også nyttig ved angstanfall av andre årsaker, for eksempel tordenvær og for å venne hunden til et nytt miljø.

Urter. Noen urter har en lett beroligende effekt. Vi har hatt god effekt av "Scullap and Valerian" (Dorwest Herbs). Disse sløver ikke hunden, og kan ha god nok effekt dersom hunden ikke har en lydfobi med sterke angstanfall. Da er dette som regel ikke nok alene.

Forebygging. Den beste behandlingen er å forebygge lydfobiene ved å jobbe sammen med dyrlegen eller en atferdstrener over tid, evt. sammen med bruk av medikamenter. Gjennom et treningsprogram der hunden gradvis vennes til lydene i stadig stigende volum på en kontrollert måte, gjenoppbygges tryggheten slik at hunden tolererer lydene. Deretter trenes hunden til å like lydene ved å bringe inn belønning.

Man kan få kjøpt ferdige treningsprogrammer med lyder på cd (Sounds Scary). De bør brukes i samråd med veterinær og/eller atferdstrener. Begynn på nyåret slik at nyttår 2008 skal bli enda bedre...

NYTT ÅR OG NYE FORSETTER - slanking....

Vi har dem alle, - nyttårsforsettene! Hva med Pus og Passopp? Blir det mye ribbefett? Våre kjære firbeinte lider av akkurat de samme livsstil-sykdommene som oss. Overvekt er et vanlig helseproblem, - omtrent 20 - 30 % av norske hunder og opptil 40 %! av kattene er overvektige.

Hva er risikoene med overvekt? - Overvektige dyr rammes lettere av sykdommer og har en kortere levetid enn dyr med normalvekt. Overvekt minsker ofte dyrets glede, aktivitet og prestasjon, samt eierens utbytte av dyret. Overvekt medfører økt risiko ved anestesi og operasjoner, økende følsomhet for varme, trøtthet, dårlig kondisjon og dårlig humør. Overvekt kan også innebære økt risiko for hudproblemer og infeksjoner

Eksempler på sykdommer der overvekt spiller en rolle:

- Diabetes Mellitus (sukkersyke)
- Arthroser (forkalkninger i ledd), skader på leddbånd, ledd og rygg
- Hjerte og lungesykdommer
- Leversykdommer
- Kreft
- Forstoppelse

Kjennetegn på overvekt - Dersom dyret ditt veier mer enn 15 % mer enn idealvekta, er det snakk om fedme og overvekt. Kjenn på ribbeina: Kan du lett kjenne ribbeina, er dyret normalvektig. Dersom du ikke kan kjenne ribbeina i det hele tatt, eller kjenner et "godt lag" med fett over, er dyret overvektig. Se også på midjen, dyret skal ha en fin "innsving" bak ribbeina. Trøtthet, pesing, motvillighet mot å røre seg, dårlig humør følger også med overvekt. Sammenlikne gjerne med normalvekt for rasen.

Årsaker til overvekt - Dyr blir feite av samme årsaker som oss, dvs. dyret får i seg mer energi (mat) enn det forbruker (mosjon). Overskuddsenergien spares som fett.

- For mye mat
- For mange godbiter
- Matrester eller tigging under matlaging
- For lite mosjon
- Kastrering, kan redusere matbehovet med 30 %
- Rase
- Alder, gamle dyr beveger seg ofte mindre
- Sykdommer
- Smerte

Ved å gi valpen din for mye mat, øker risikoen for at hunden senere kommer til å bli overvektig. Dette er fordi det dannes flere fettceller enn hva som er ideelt. Hos voksne dyr øker i stedet størrelsen på fettcellene. Gjennom slanking vil man minske størrelsen på fettcellene fortere enn å gjøre dem færre.

Så, - hvordan slanker vi? Å lykkes med slanking krever disiplin hos alle familiemedlemmene. Den beste måten å slanke på er ved å kun gi en anbefalt mengde kvalitetstørrfôr som er beregnet for slanking. Kutt ut energirike godbiter eller små "mellommåltider". Dette i kombinasjon med regelmessig mosjon sikrer en trygg vektreduksjon uten tap av muskelmasse.

Vi hjelper deg gjerne med å sette opp et slankeprogram. Først er det viktig å undersøke om dyret ikke lider av andre sykdommer som kan ligne fedme, som for eksempel væske i bukhulen. Vi kan også sjekke om det ligger sykdommer til grunn for overvekten. Hypothyreose – lavt stoffskifte disponerer bl.a. for overvekt. Den vanligste årsaken til fedme er imidlertid: overføring og for lite mosjon.

Når veterinæren har konstatert at hunden din ellers er frisk, bestemmes en idealvekt samt en plan for hvordan en skal nå denne. Vekten bør reduseres med ca. 2 % per uke. Ofte tar det minst 8 - 10 uker å nå målvekten. Om dyret er kraftig overvektig, tar det lengre tid. Vi anbefaler at katten/hunden kommer på regelmessige "vekt-besøk" for å kontrollveies og for å ved behov justere føringen og mosjonen. Disse besøkene

bør skje oftere i begynnelsen av slankebehandlingen og til man ser en stabil kontrollert vektnedgang. Vektkontrollen bør fortsettes også etter at ønsket vekt er oppnådd, for å sikre at idealvekten holdes.

MOSJON er viktig for å gå ned i vekt. Lek er bra mosjon både for hund og katt. Gå turer regelmessig, og hold dere i aktivitet. Var ikke trening et annet godt nyttårsforsett? Gjør det sammen med bikkja! Det er en sammenheng mellom leddproblemer og overvekt. Vondt i leddene gjør at hunden beveger seg mindre, som igjen fører til vektøkning, - som igjen fører til at den beveger seg enda mindre.. En vond sirkel. Svømming er fint for disse hundene. Dette gir mosjon samtidig som leddene spares. Det finnes svømmebasseng og vannredemøller som man kan bruke også om vinteren. Pass ellers på å gå på mykt underlag og i variert terreng.

Å få diagnosen overvekt eller fedme hos veterinæren, kan iblant vekke følelser av skyld hos dyreeieren. Dette er en normal reaksjon, i og med at fedme hos mennesker er et følelsesladet tema. Man må allikevel akseptere faktumet for å få giv til å starte en slankekur for dyret sitt. Mange lyger for seg selv for å unngå skyldfølelsen. Dette resulterer kun i dårligere dyrevelferd for dyret. Med entusiasme og tålmodighet kommer slanking til å lykkes. Husk også at det er viktig at slanking ikke må gå for fort. Dette er spesielt viktig for katter som ellers kan rammes av sultrelaterte problemer. Du kommer til å oppleve at hunden/katten din får det bedre jo nærmere den kommer idealvekta.

Holdvurdering og slankeprogram - Kom gjerne innom klinikken for en holdvurdering av dyret ditt. Vi setter opp et vektreduksjonsprogram for deg som gjør det lettere å slanke. Det koster ingenting å benytte seg av dette tilbudet hos oss, - vi hjelper gjerne til for at hunden/katten din skal få et sunnere og lettere liv!

"LIVET PÅ KLINIKKEN"

MÅNEDENS ANSATT:

I dette nyhetsbrevet vil vi presentere vår kjære dyrepleier **Jane Kristiansen**. Jane er en meget erfaren og dyktig dyrepleier. Hun har en del av utdanningen sin fra England, der hun også i mange år arbeidet som dyrepleier. Hun er også DNV-godkjent dyrepleier fra Norge, og har i mange år arbeidet ved Norges Veterinærhøgskole. Der hadde hun blant annet ansvar for opplæring av dyrepleiere – og veterinærstudenter. Jane er aktiv i hundemiljøet, både som instruktør og dommer. Hun er dessuten kunstnerisk anlagt og lager flotte hundeillustrasjoner.

Jane er "head nurse" hos oss, og har vært hos oss ett år i januar. Hun holder strøken orden i klinikken, og passer godt på innlagte pasienter. Hun har anestesi og tannbehandling som hovedinteressesfelt og er ofte på kurs for å oppdatere seg innen nytt som skjer på dyrepleier-fronten.

ØYELYSING AV HUND.

I 2006 startet vi opp med øyelysing av hund. Siden april har vi hatt besøk av Birgitte Grann Greve som er godkjent øyelyser. Hun vil også i 2007 være å finne på klinikken en mandagskveld i måneden. Du kan da få undersøkt hunden din for arvelige øyelidelser - vurdert av en øyespesialist. Ta kontakt med oss for timebestilling, eller spørsmål vedr. øyelysing.

Datoer for øyelysing 2007:

Januar :
Februar:
Mars :
April :

NYTT TILBUD VED KLINIKKEN I 2007:

ENDOSKOPI

Noen ganger er det nødvendig å gå ned i luftveier og mage/tarmkanalen med et lite lys-rør for å se eller ta prøver. Inntil nå er dette noe vi har måttet henvise pasienter for til Veterinærhøgskolen. Fra januar 2007 vil vi kunne gjøre dette hos oss. Vi investerer i endoskopiutstyr i disse dager, noe som vil gjøre oss i stand til å gjøre en enda grundigere jobb med pasientene her på huset. Både Ingeborg og Jeanette har etterutdanning innen dette feltet og vil være ansvarlig for å gjøre disse undersøkelsene hos oss.

"SOLSKINNSPASIENTEN"

„Hermann Dachs“

Herman kom inn på klinikken sliten og ute av form. Matmor var tydelig bekymret. Bare 2 uker før dette hadde han vært innlagt flere dager på intravenøs pga en betennelse i bukspyttkjertelen. Nå hadde han blitt dårlig igjen, kastet opp og ville ikke ha maten sin. Ved undersøkelse viste det seg at noe var alvorlig galt. Han hadde gule slimhinner og var gul i huden. Herman hadde gulsott. Blodprøver viste kraftig økning i gallestoffer i blodet hans.

Herman undersøkes med ultralyd

Gulsott er ikke en sykdom, men et "syndrom", en tilstand. Gulsott skyldes opphopning av gallestoffer i blodet. Dette gir en gul misfarging av slimhinnene i munnen og øynene,

og etter hvert en gulning av huden. Det er mange mulige årsaker til opphopning av gallestoffer i blodet, blant annet sykdom i leveren og sykdom i blodcellene. For at vi skulle kunne hjelpe Herman, måtte vi finne årsaken til at gallestoff hopet seg opp i kroppen.

Blodprøver viste at leveren til Herman fungerte normalt, bortsett fra opphopning av galle. Blodsykdom hadde han ikke. Ultralyd-undersøkelse viste at galleblæren og galle-gangene var kraftig forstørret. Vi måtte operere for å finne ut hva som blokkerte gallens utførsel.

Fra operasjonen til Herman

Det viste seg at gallegangen til Herman hadde lukket seg pga arrevev etter betennelsen i bukspyttkjertelen. Ved operasjonen ble det derfor laget en permanent åpning mellom galleblæra og tynntarmen, en såkalt stomi (cholecystoduodenostomi for å være eksakt!), slik at gallen ikke lenger hoper seg opp i lever og blodbaner, men tømmer seg direkte ut i tarmen.

Galleblæren syes fast til tarmen

En uke etter operasjonen er Herman nå i god form og spiser uten å kaste opp. Han har ikke lenger gul misfarging, og blodprøvene er helt normale.

Det er hyggelig å kunne ønske Herman og familien en God Jul og alt godt videre!

JULE/NYTTÅRSTILBUD SLANKEFØR/"LIGHT" FØR

Som en liten "starthjelp" til slanking og "et lettere hundeliv":

Fra Hills: Ved kjøp av ethvert slanke- eller Light før: få med 6 bokser våtfør gratis.

Fra Eukanuba: Få med 1 pk "slankekjeks" – Restricted Calorie ved kjøp av slanke- eller Light-før

JULEGAVETIPS TIL HUNDEN/KATTEN:

Hva med en forsikring?

Hvis uhellet skulle være ute, er det godt å ha en hunde-/katte forsikring i bakhånd.

ID-merking:

Id-merking gjør det lettere å finne hjem igjen når man er kommet på ville veier. Både hunder og katter blir nå merket rutinemessig med ID-chip.

Ellers, - noen råd for høytiden: Pass på juletreet. Glitter og stas er gøy å leke med for små valper, men går så dårlig gjennom fordøyelsessystemet! Ribbefett og fet mat gjør fort at maten "sklir" litt for raskt gjennom fordøyelsessystemet (med diare og oppkast som resultat), - så pass på! Vi har også "hentet ut" pepperkakedeigen fra en glupsk hund!

Bruk gjerne fridagene til noen ekstra turer med "kompisen"! Det har vi alle godt av!

Med ønske om
en God Jul og en
Behagelig Nyttårsfeiring
for alle på to - og fire bein!

Fra alle oss
to - og firbeinte nisser på
Hønefoss Dyrehospital

Vi minner også om hjemmesiden vår:

www.dyrehospital.no